

IZVJEŠĆE UPRAVE DRUŠTVA MODRA ŠPILJA D.D. O STANJU DRUŠTVA ZA 2020. GODINU

UVOD

Prva godina Društva nakon završetka stečajnog postupka bila je u znaku negativnog utjecaja pandemije COVID-19 a što je rezultiralo negativnim poslovnim rezultatom. Neovisno o tome, Društvo je postiglo zacrtane ciljeve u značajnom iskoraku u dijelu korporativnog upravljanja, transparentnosti i profesionalizacije provođenjem trogodišnje neovisne revizije sukladno međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te uvrštenjem dionica Društva na redovno tržište Zagrebačke burze.

RAZVOJ DRUŠTVA

Krajem 2019. godine dolazi do bitne strateške promjene za Društvo. Ulaskom mirovinskih fondova u vlasničku strukturu Društva uspješno je završen stečajni postupak započetak 2015. godine. Novi većinski vlasnici Društva imaju nužno potreban investicijski potencijal, ali i isto tako pred Društvo postavljaju visoke standarde korporativnog upravljanja.

Kao prvi korak u transformaciji Društva dogodio se već 2020. godine uvrštavanjem dionica na Zagrebačku burzu. Započet proces profesionalizacije i transparentnosti nose sa sobom dodatne troškove, ali je i preduvjet za daljnje ulaganja mirovinskih fondova, otvara mogućnost dugoročnog zaduženja kod kreditnih institucija i predstavlja preduvjet suradnje sa međunarodnim turističkim „brendovima“.

Drugi korak je bio dokapitalizacija Društva u prosincu 2020. godine u iznosu od 6 milijuna kuna od strane mirovinskih fondova za potrebe pripreme buduće investicije u smještajne kapacitete Društva a s ciljem podizanja kategorizacije i kvalitete smještaja i usluga. Repozicioniranjem turističke ponude želi se postići privlačenje gostiju veće platežne moći kao i veći postotak stranih gostiju a u cilju značajnog povećanja prihoda i mogućnosti ostvarivanja dugoročno održive profitabilnosti.

FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA DRUŠTVA

Ukupni prihodi u 2020. godini iznosili su 6,3 milijuna kuna što je 21% manje nego li u 2019. godini (8,1 milijuna kuna).

Zbog negativnog utjecaja pandemije COVID-19 Društvo je ostvarilo prihode iz smještaja, prodaje hrane i pića i pružanje pomoćnih hotelskih usluga gostima od 5,0 milijuna kuna što je pad od 35% u odnosu na 2019. godinu. Pri tome vrijedi primijetiti da je kod prihoda od smještaja, na koji se odnosi 3,4 milijuna kuna i padom od 36%, došlo do promjene u strukturi gostiju i u strukturi prodajnih kanala. Prihod od smještaja domaćih gostiju pao je za samo 11% u odnosu na 2019. godinu, dok je prihod od smještaja stranih gostiju pao čak za 62%. Posljedično, udio domaćih gostiju u ukupnom prihodu od smještaja porastao je sa 51% u 2019. godini na 71% u 2020. godini. Također, struktura prihoda od smještaja po prodajnim kanalima se promijenila uslijed značajnog pada prihoda od prodaje putem turističkih agencija i grupa u odnosu na 2019. godinu za 55%. To je rezultiralo rastom udjela individualnih gostiju u ukupnim prihodima od smještaja sa 43% u 2019. godinu na 60% u 2020. godini.

Materijalni troškovi u 2020. godini iznosili su 2,2 milijun kuna, što je smanjenje od 26% u odnosu na 2019. godinu. To je posljedica smanjenja varijabilnih troškova vezanih uz ostvarenje manjih prihoda od smještaja i prodaje hrane i pića. Troškovi osoblja bili su 4,2 milijun kuna u 2020. godini u odnosu na 3,8 milijuna kuna u 2019. godini kao rezultat prilagođavanja troškova plaća ključnih zaposlenika sa tržišnim uvjetima i usklađivanje koeficijenata i načina obračuna po novoj osnovici nakon završetka stečajnog postupka. Pri tome treba uzeti u obzir da je Društvo ostvarilo prihode od subvencija u 2020. godini u iznosu od 974 tisuće kuna od kojih se većina odnosi na mjere Republike Hrvatske na ublažavanje utjecaja pandemije COVID-19 i očuvanja radnih mjesta.

Ostali troškovi su porasli sa 1 milijuna kuna u 2019. godini na 1,9 milijuna kuna u 2020. godina kao posljedica troškova prilagodbe Društva nakon završetka stečajnog postupka i uspostave korporativnog upravljanja te uvrštenjem dionica Društva na redovno tržište Zagrebačke burze.

IZLOŽENOST RIZICIMA

Značajan i dugotrajan zastoј u mobilnosti ljudi te potražnje za turističkim uslugama

Pandemija COVID-19 je u 2020. godine imala značajan negativan utjecaj na svjetsku ekonomiju, poglavito na turistički sektor. Protupandemijske mjere koje su bile na snazi u većini država svijeta kroz većinu 2020. godine, u pravilu su uključivale zabranu napuštanja teritorija državljana kao i ulazak stranih državljana u zemlju što je onemogućavalo poslovanje turističke grane. Nakon prvog vala, povoljna epidemiološka slika Republike Hrvatske te smanjenje broja osoba zaraženih koronavirusom doveli su do popuštanja i ukidanja navedenih mjera u Republici Hrvatskoj u svibnju 2020. Međutim u kolovozu 2020. godine situacija u Republici Hrvatskoj, ali i u bitnim emitivnim tržištima, bilježi uzlazan trend broja novooboljelih te broja aktivnih slučajeva. Isto je dovelo do ponovnog ograničenja dolazaka stranih gostiju te organiziranih grupa. Takva situacija se nastavila do kraja poslovne godine što je značajno utjecalo na loše rezultate predsezona i posezone te ukupan rezultat poslovne godine. Predmetni rizik predstavlja značajan rizik i u narednom periodu.

Rizik sezonalnosti poslovanja

Poslovanje Društva je izrazito sezonskog karaktera slično kao i u ostatku turističke ponude u Republici Hrvatskoj. Smještajni kapaciteti Društva koriste se pretežito za ljetni odmorišni turizam čija uspješnost je uvelike determinirana prirodnim uzrocima. Posljedično, poslovanje Društva i mogućnost ostvarivanja prihoda je pod utjecajem klimatskih uvjeta (varijacije temperature zraka, padalina, količine dnevnog svjetla) i institucionalnih faktora (raspored praznika u godini, praksa odlaska na godišnji odmor, školski praznici i drugo).

Rizik geografske dislociranosti

Smještajni kapaciteti Društva se nalaze isključivo na otoku Visu čija je otočna destinacija trajektno povezana sa kopnom. Iako dislociranost u jednu ruku povećava atraktivnost destinacije, ona dodatno naglašava rizik sezonalnosti jer gosti u predsezoni i posezoni pretežito preferiraju bliže i lakše dostupne kopnene destinacije. Dodatno, zbog geografske dislociranosti otoka Visa u usporedbi sa sličnim smještajnim hotelskim ponudama lociranim na kopnu i lakše dostupnima potencijalnim gostima, pandemije COVID-19 je imala snažniji negativan utjecaj na rezultat poslovanja Društva.

IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Rizik makroekonomskih kretanja

Društvo je izloženo različitim rizicima koji su uobičajeni za turističku djelatnost, a rezultat su utjecaja kretanja tržišta turističkih usluga. Makroekonomski rizik vezan je uz gospodarsku situaciju u Republici Hrvatskoj kao i na gospodarsku situaciju na tržištu Europske Unije, stabilnost cijena te posebice na kretanje tečaja kune kao domaće valute u odnosu na najznačajnije svjetske valute, prvenstveno u odnosu na valutu euro. Gospodarska situacija u Republici Hrvatskoj predstavlja značajan makroekonomski rizik za Društvo budući da u strukturi noćenja domaći gosti zauzimaju najveći udio, ali kao makroekonomski rizik Društvo ističe i gospodarsku situaciju na najznačajnijim emitivnim tržištima država Europske unije obzirom na činjenicu da je veliki udio noćenja ostvaren od stranih gostiju (gostiju iz Slovenije, Češke, Poljske itd.) i da gospodarska situacija na tim tržištima izravno utječe na kupovnu moć gostiju koja diktira potražnju za uslugama Društva.

Rizik gubitka radne snage

S obzirom na negativne trendove odljeva radne snage iz Republike Hrvatske, a koji se pogotovo osjećaju u turističkom sektoru, Društvo je izloženo riziku osiguranja primjerenih ljudskih resursa potrebnih za uspješno poslovanje i provedbu svojih strategija razvoja, a što može imati negativan utjecaj na poslovne rezultate Društva.

Ekološki rizik

Ekološki rizici mogu utjecati na rezultate poslovanja Društva, najviše kroz kvalitetu mora i obale gdje gosti (klijenti) borave. Takvi rizici zagađenja mora i obale mogu biti havarija tankera, izljevi nafte, ispuštanje kerozina u more, zagađenje kemikalijama, cvjetanje mora kao posljedica zagađenja mora, pogoršanje kvalitete mora radi onečišćenja obale zbog nedostatka kvalitetnog zbrinjavanja otpadnih voda, kanalizacije duž obale i drugo.

Rizik konkurencije

Uvjeti poslovanja na hrvatskom tržištu zahtjevni su zbog rasta međunarodne i domaće konkurencije. Rizik konkurencije na turističkom tržištu iznimno je velik s obzirom da druge slične turističke destinacije ulažu značajna sredstva u rast i razvoj svojih kapaciteta, kao i u marketinške aktivnosti usmjerene na dolazak turista. Dodatno, u gradu Komiži, slično kao i u ostatku Hrvatske, visoki je udio privatnog smještaja u ukupnoj turističkoj ponudi, koji predstavljaju supstitut hotelskom smještaju te su važan faktor u riziku konkurencije.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik nemogućnosti Društva da podmiri dospjele obveze, a pri tome Društvo podmiruje primarno poslovne rashode budući da nema kreditnih zaduženja. Sezonalnost turističke ponude je razlog većim primicima i izdacima u ljetnim mjesecima zbog veće poslovne aktivnosti. Ovogodišnja pandemija COVID-19 utjecala je na netipičnu dinamiku primitaka i izdataka uslijed smanjenja poslovnih prihoda, a time i poslovnih rashoda, izostanka primitaka iz rezervacija prije sezone, ali i primitaka od mjera potpora i pomoći gospodarstvu i turističkom sektoru od strane Republike Hrvatske. Višak likvidnosti na poslovnom računu omogućava upravljanje likvidnošću i u ovogodišnjoj nestandardnoj novčanoj dinamici.

Valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku. Valutni rizik je izražen u poslovanju s obzirom na velik udio prodaje denominiran u stranoj valuti. Društvo je izloženo promjenama vrijednosti eura, jer je značajni dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazano u toj valuti, te njegovo kretanje može imati utjecaja na buduće poslovne rezultate i novčane tokove.

Također, Društvo kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost, alocirajući na taj način rizike nenaplativosti svojih potraživanja za pružene usluge te kontinuirano prati rizike poslovanja te prilagođava mjere i aktivnosti sukladno promjenama na tržištu.

Kreditni rizik

Kreditni rizik proizlazi iz novca i potraživanja od kupaca. U skladu s prodajnim politikama Društva, suradnja se ugovara s kupcima koji imaju odgovarajuću kreditnu povijest, odnosno ugovara se uz plaćanje unaprijed, uplatama sigurnosnih depozita te putem značajnijih kreditnih kartica (za individualne kupce). U cilju smanjenja kreditnog rizika Društvo kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje i njihovu kreditnu sposobnost, pribavlja instrumente osiguranja potraživanja (mjenice, zadužnice) umanjujući na taj način rizike nenaplativosti svojih potraživanja za pružene usluge.

Regulatorni rizici

Rizik promjene poreznih i drugih propisa također predstavlja značajan rizik za Društvo te predstavljaju jedan od zahtjevnijih segmenata upravljanja rizikom gdje su mogućnosti Društva ograničavajuće.

OSTALO

Društvo nema podružnice ili pridružena društva. U 2020. godini Društvo nije otkupljivalo vlastite dionice.

Modra špilja d.d., uprava

Edo Bogdanović
Predsjednik Uprave

Mario Radaković
Član Uprave